

Asia: Kansallinen digitaalinen kirjasto – hankkeen ohjausryhmän asettaminen

Asettaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tänään päättänyt asettaa Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeelle ohjausryhmän.

Toimikausi

Ohjausryhmän toimikausi on 1.5.2014 - 31.12.2016.

Tausta

Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen vuonna 2008. Hankkeen toinen vaihe päättyi vuoden 2013 lopussa. Kansallisesta digitaalisesta kirjastosta on kasvanut merkittävä tietovaranto- ja palvelukokonaisuus, toimintamalli ja osaamiskeskittyminen. Opetus- ja kulttuuriministeriö jatkaa Kansallinen digitaalinen kirjasto -kokonaisuuden toteuttamista ja asettaa sille ohjausryhmän vuosille 2014 – 2016.

Kansallinen digitaalinen kirjasto (KDK) toteuttaa hallitusohjelman kirjauksia julkisten tietovarantojen avaamisesta ja hyödyntämisestä, kansallisen tutkimusinfrastruktuuripolitiikan edistämisestä, kirjastojen, museoiden ja julkisten taidelaitosten digitoitujen aineistojen avaamisesta kansalaisten vapaaseen käyttöön sekä kirjastojen kehittämisestä vastaamaan tietoyhteiskunnan haasteisiin. Hanke on kirjattu toimenpiteenä Valtioneuvoston periaatepäätökseen julkisen sektorin digitaalisten tietoaineistojen saatavuuden parantamisesta ja uudelleenkäytön edistämisestä. Kansallisen digitaalisen kirjaston Finna-asiakasliittymä sekä pitkäaikaissäilytysratkaisujen kokonaisuus KDK ja TTA-PAS on valittu kansallisiksi tutkimusinfrastruktuureiksi Suomen tutkimusinfrastruktuurien tiekartalle 2014–2020.

EU:n digitaalistrategiassa, Euroopan komission tiedonannoissa ja suosituksissa sekä Euroopan unionin neuvoston päätelmissä tehdyt linjaukset digitaalisista kulttuuriaineistoista ja tutkimuksen tietoaineistoista sekä niihin sisältyvät, jäsenvaltioita koskevat kehotukset toimenpiteisiin on otettu huomioon hankkeen tavoitteiden ja painopisteiden määrittelyssä.

Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen tavoitteet

Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen tavoitteena on edistää digitaalisten kulttuuriperintö- ja kirjastoaineistojen vaikuttavuutta yhteiskunnan eri sektoreilla kehittämällä niiden luontia, hallintaa, hyödyntämistä ja säilymistä koskevia palveluita ja toimintamalleja sekä vahvistamalla tietojen ja järjestelmien yhteentoimivuutta.

Kansallisen digitaalisen kirjaston Finna-asiakasliittymä on jatkuvasti kehitettävä ja laajeneva palvelu, joka tuo kirjastojen, arkistojen ja museoiden digitaaliset aineistot ja palvelut helposti saataville, edistää tiedon avointa saatavuutta ja mahdollistaa laajalle organisaatiojoukolla erillisistä käyttöliittymistä luopumisen.

Kansallisen digitaalisen kirjaston pitkäaikaissäilytysratkaisu (KDK-PAS) muodostaa yhdessä Tutkimuksen tietoaaineistot -hankkeessa kehitetyn TTA/ATT-PAS:in kanssa toimialatasoisen kokonaisuuden digitaalisille kulttuuriperintöaineistoille ja tutkimuksen tietoaaineistoille. KDK-PAS-ratkaisun ensimmäisen vaiheen tuloksena on valmistunut digitaalisten kulttuuriperintöaineistojen säilytyspalvelu. Palvelun käyttöönoton rinnalla toteutetaan 2014 – 2017 PAS-ratkaisun toinen vaihe, jolla taataan aineiston ymmärrettävyyden säilyminen ja se, että aineistoa voidaan tarkastella nykyaikaisilla ohjelmistoilla myös tulevaisuudessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vastuulla on kehittää, suunnitella ja ylläpitää julkisen hallinnon ydintoiminnan ja palveluiden kehittämiseen liittyviä yhteisiä arkkitehtuurilinjauksia ja -kuvauksia ”koulutus, tiede ja kulttuuri” -kohdealueella. KDK-hankkeessa ylläpidetään Finna ja KDK-PAS -arkkitehtuureja sekä kehitetään kirjasto-, arkisto- ja museo -osa-alueella sektorikohtaisia ja sektoreita yhdistäviä arkkitehtuurikokonaisuuksia.

Kansallinen digitaalinen kirjasto -hanketta toteutetaan yhteistyössä Avoimen tieteen ja tutkimuksen hankkeen (ATT) kanssa. KDK- ja ATT-PAS-yhteistyön lisäksi KDK-hankkeessa edistetään tietoaaineistojen keräämistä ja avaamista tieteen käyttöön.

KDK-hankkeen toteuttamista varten opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa laajapohjaisen ohjausryhmän.

Ohjausryhmän tehtävät ja organisointi

Kansallinen digitaalinen kirjasto -ohjausryhmän tehtävänä on:

1. KDK-PAS-ratkaisun kehittämisen linjaaminen sekä Finna-asiakasliittymän ja muiden merkittävien kirjasto-, arkisto- ja museosektoreiden digitaalisten palveluiden seuraaminen ja niiden kehittämistarpeiden tunnistaminen;
2. kirjasto-, arkisto- ja museosektoreiden keskeisten tietojärjestelmä- ja tietoarkkitehtuurien yhteentoimivuuden edistäminen;
3. digitaalisten kulttuuriperintö- ja kirjastotietovarantojen luontia, hallintaa, hyödyntämistä ja säilymistä parantavien toimintamallien ja välineiden kehittäminen ja niihin liittyvän osaamisen vahvistaminen; ja
4. digitaalisen informaatio- ja palveluyhteiskunnan keskeisten muutosvoimien ja kehityssuuntien tunnistaminen ja hyödyntäminen kirjasto- ja kulttuuriperintösektoreilla

Puheenjohtaja

Kulttuuriasiainneuvos *Minna Karvonen*, opetus- ja kulttuuriministeriö

Varapuheenjohtaja

Ylitarkastaja *Anne Luoto-Halvari*, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jäsenet

Kulttuuriasiainneuvos *Leena Aaltonen*, opetus- ja kulttuuriministeriö

Johtaja *Jouni Aspi*, Oulun yliopisto, Eläinmuseo

Johtaja *Pirjo-Leena Forsström*, Tieteen tietotekniikan keskus CSC

Opetusneuvos *Juha Haataja*, opetus- ja kulttuuriministeriö

Johtaja *Vesa Hongisto*, Museovirasto

Johtaja *Kristiina Hormia-Poutanen*, Kansalliskirjasto

Arkistoneuvos *Jaana Kilkki*, Kansallisarkisto

Tietopalvelupäällikkö *Mari Kleemola*, Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto

Apulaisjohtaja *Mikko Kuutti*, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti

Kirjastopäällikkö *Jussi Kärki*, Satakunnan ammattikorkeakoulu

Pääsihteeri *Kimmo Levä*, Suomen museoliitto

Arkistonjohtaja *Kristina Linnovaara*, Svenska Litteratursällskapet i Finland

Arkistonjohtaja *Jarmo Luoma-aho*, Suomen elinkeinoelämän keskusarkisto

Palvelujohtaja *Ulla-Maija Maunu*, Turun kaupunginkirjasto

Kirjastonjohtaja *Minna Niemi-Grundström*, Tampereen yliopiston kirjasto

Kokoelmahallintajohtaja *Riitta Ojanperä*, Kansallisgalleria

Kokoelmapäällikkö *Marjut Puominen*, Näkövammaisten kirjasto

Esimies *Janne Ranta*, Yleisradio

Päätoimittaja *Matti Sarmela*, Yleisten kirjastojen keskuskirjasto

Suunnittelija *Elisa Stenvall*, Kotimaisten kielten keskus

Neuvotteleva virkamies *Mikael Vakkari*, valtiovarainministeriö

Hallitusneuvos *Jorma Waldén*, opetus- ja kulttuuriministeriö

Pysyvät asiantuntijat

Erityisasiantuntija *Juha Hakala*, Kansalliskirjasto

Kehityspäällikkö *Kimmo Koivunen*, Tieteen tietotekniikan keskus CSC

Kulttuuriasiainneuvos *Laura Mäkelä*, opetus- ja kulttuuriministeriö

Ylitarkastaja *Sami Niinimäki*, opetus- ja kulttuuriministeriö

Kulttuuriasiainneuvos *Päivi Salonen*, opetus- ja kulttuuriministeriö

Kansallinen digitaalinen kirjasto -ohjausryhmä asettaa alaisuuteensa **KDK-PAS-yhteistyöryhmän**. Ohjausryhmä voi tarvittaessa perustaa muita työryhmiä sekä teettää selvityksiä ja kuulla asiantuntijoita. Ohjausryhmä nimeää itselleen sihteerin.

Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen ja Avoimen tieteen ja tutkimuksen hankkeen (ATT) yhteistyöalueet ovat erityisesti PAS-ratkaisujen kehittäminen sekä yhteiset työmuodot, kuten työryhmät, työpajat ja selvitykset.

Työ tehdään virkatyönä. Matkakustannukset korvataan valtion matkustussäännön mukaisesti. Kokouspalkkioita ja päivärahoja ei makseta.

Ohjausryhmä voi tehdä opetus- ja kulttuuriministeriötä sitovia tilauksia tai muita sopimuksia, kuten konsulttitoimeksiantoja, toimitilojen vuokraamista, materiaalihankintoja tai julkaisuja ilman opetus- ja kulttuuriministeriön erillistä hyväksymistä. Palkkauksista

ja palkkioista on tehtävä erikseen asianmukaiset opetus- ja kulttuuriministeriön päätökset.

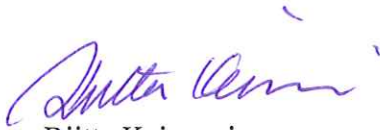
Ohjausryhmän kulut, enintään 70 000 €, jaetaan kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan ja korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osastojen kesken tasan ja maksetaan valtion talousarvion momenteilta 29.80.55 (ty321) ja 29.40.20 (va250).

Pia Viitanen
Kulttuuri- ja asuntonministeri

Krista Kiuru
Opetus- ja viestintäministeri

Riitta Kaivosoja
Ylijohtaja

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

LIITE Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen organisointi 2014 - 2016

JAKELU Kansallinen digitaalinen kirjasto -hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet ja pysyvät asiantuntijat

TIEDOKSI

Valtiosihteeri
Erityisavustajat
Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen
Johtaja Jukka Liedes
Johtaja Riitta Maijala
Johtaja Hannu Siren
OKM / KTPO / korkeakoulutuspolitiikan vastuualue; tiedepolitiikan vastuualue
OKM / KUPO / kulttuuriyksikkö
HARE
Laskentatoimi
Viestintä